

TÆNKETANKEN DEA ÅRSSKRIFT 2025

03	FORORD
04	OM TÆNKETANKEN DEA
05	HIGHLIGHTS FRA DE DEAS ARBEJDE 2025
11	OVERSIGT OVER UDGIVELSER I 2025
13	MEDARBEJDERE I TÆNKETANKEN DEA 2025
18	MEDLEMMER TÆNKETANKEN DEA'S FAGLIGE BOARD
20	FINANSIERING

FORORD

ET ÅR MED SKELSÆTTENDE FORANDRINGER I DANSK UDDANNELSE

2025 blev et af de mest markante år i dansk uddannelsespolitik. Et år, hvor reformtoget for alvor rullede videre, og intet hjørne af skole- og uddannelsessystemet stod uberørt tilbage. Alle skal forholde sig til de nye politiske sigtelinjer.

Der skete meget: På ungdomsuddannelsesområdet fyldte den kommende EPX-uddannelse i stort set alle samtaler. De professions- og erhvervsrettede uddannelser fik tilført flere ressourcer, men også lidt kortere og mere intensive uddannelsesforløb. Universiteterne arbejdede på højtryk for at designe nye, kortere kandidatuddannelser, mens sektordimensioneringen slog igennem i årets optag på de videregående uddannelser.

Overalt var der tegn på en bevægelse mod et mere praksisrettet og livslangt uddannelsessystem, som har skabt lige så mange spørgsmål, som det har besvaret. Hvilke konsekvenser følger i kølvandet på EPX? Hvordan sikrer vi, at kortere uddannelser ikke går ud over kvaliteten? Hvordan vil det kommende ungdomsuddannelseslandskab se ud – og hvad vil det betyde lokalt for eleverne, de studerende og arbejdsmarkedet? Og hvordan ser balancen mellem akademiske og praksisrettede kompetencer ud, når det rammer virkeligheden?

Midt i reformbølgen fik Uddannelsesglæde en særlig plads i DEAs arbejde. Antologien, som vi udgav i begyndelsen af året, viste, hvor vigtig samtalen om nysgerrighed, læring og faglig stolthed er i en tid, hvor tempoet er højt. At udgivelsen så hurtigt fandt vej ud til mange af jer understreger, at vi er mange, der ønsker os at få glæden ved skole, uddannelse og læring tilbage.

ET AF DE MEST PRODUKTIVE ÅR I DEAS HISTORIE

Det er ikke kun i uddannelsessektoren, at forandringens vinde har blæst. Den har vi også mærket internt i DEA i 2025. Vi har sagt farvel til gamle kollegaer. Vi har budt nye kræfter velkommen. Og vi har arbejdet med at indrette vores organisering, så den bedst muligt understøtter, at vi kan udarbejde viden om det nye uddannelseslandskab.

Heldigvis slog de interne forandringer ikke igennem på produktiviteten. 2025 var således et af de mest aktive år i DEAs historie. I løbet af året gennemførte vi ikke mindre end 13 arrangementer og 30 analyser på tværs af vores områder - fra dagtilbud til skole over uddannelse, arbejdsmarkedsbalancer og forskning.

Og vi får brug for, at DEAs produktivitet fortsætter. For med reformbølgen, lukningen af EVA og de store besparelser i både Børne- og Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet står en ting soleklart: Der er mere end nogensinde brug for en uafhængig vidensaktør, som kan insistere på kvalitet og viden. Dét arbejde fortsætter vi med i 2026.

Tak for året, der er gået — og god læselyst.

**Stina Vrang
Elias**
Adm. direktør

**Jakob Hald
(formand)**
Direktør, Konkurrence-
og Forbrugerstyrelsen

**OM
TÆNKETANKEN
DEA**

Tænkertanken DEA producerer viden, debat og netværk om tidlige indsatser for 0-6-årige, ungdomsuddannelser og de videregående uddannelser samt forskning og innovation. Det gør vi, fordi vi tror på, at Danmark skal leve af viden og evnen til at omsætte denne viden til gavn for hele samfundet. Det er gennem viden, at vi skal styrke værdiskabelsen og væksten i Danmark – i både offentlige og private organisationer og virksomheder. Derfor arbejder vi hver dag med at omsætte data og analyse til information, som giver både overblik og indblik.

Ambitionen er at give beslutningstagere og praktikere adgang til viden, debat og netværk, som kan føre til endnu mere oplyste beslutninger for Danmark.

DEA er en non-profit og politisk uafhængig tænketank, som blev lanceret 5. maj 2010. Bag DEA står foreningen DSEB (tidl. FUHU), der de sidste 130 år har arbejdet for at styrke adgangen til bedre uddannelse og forskning for danske virksomheder.

Bag DEA står desuden en partnerkreds bestående af uddannelsesinstitutioner, virksomheder, fagforeninger og organisationer mv., som har meldt sig ind som partner i DEA for at være med til at påvirke samfundsdebatten.

HIGHLIGHTS FRA DEAS ARBEJDE 2025

TEMATISK PROGRAM: TRIVSEL I UDDANNELSESSYSTEMET

Danske unges trivsel har været på alles læber de seneste år. Og begreber som “præstationspres”, “karakterræs” og “12-talspiger” har slået fast, at debatten om mistrivsel også griber ind i skole- og uddannelsessystemets rolle.

På den baggrund har trivsel også været en dagsorden, DEA har beskæftiget sig med, i form af et treårigt program om trivsel i uddannelsessystemet.

For at bidrage med en modpol til samtalen om uddannelse som noget, der skal overkommes, udgav DEA i marts 2025 en antologi om uddannelsesglæde. I antologien gav 11 toneangivende uddannelsesaktører deres bud på, hvad uddannelsesglæde er, og hvordan det skabes. Og ikke mindst, hvad det kræver at bringe glæden ved læring tilbage i skole- og uddannelsessystemet.

En analyse fra november 2025 viste desuden, at trivselsudfordringerne blandt unge ikke er et særskilt dansk fænomen. Faldet i unges trivsel ses på tværs af Europa – også i lande med andre uddannelsessystemer og kulturer.

Programmet om trivsel, som blev afsluttet ved udgangen af 2025, har således tydeliggjort, at trivselskrisen ikke er enestående for Danmark. Dermed er det danske skole- og uddannelsessystem ikke roden til trivselsudfordringerne, men det kan være en del af løsningen, hvis projektøren rettes mod alt det positive og meningsfulde, som skole og uddannelse bidrager med.

TEMATISK PROGRAM: VEJE TIL BEDRE BALANCER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Mangel på kvalificeret arbejdskraft og adgangen til de rette kvalifikationer, har været en central politisk dagsorden i flere år. Det er også en dagsorden, som DEA har arbejdet indgående med igennem programmet om veje til bedre balancer på arbejdsmarkedet.

I programmet undersøger vi, hvordan uddannelsessystemet kan understøtte arbejdsmarkedets behov for kvalificeret arbejdskraft på bedst mulig vis.

I 2025 lancerede vi analysen Forgæves rekrutteringer præger hele arbejdsmarkedet - årsagerne er vidt forskellige, som var et bidrag til at kvalificere debatten om mangel på arbejdskraft. Analysen viste, at udfordringerne med manglende arbejdskraft og fejlslagne rekrutteringer varierer på tværs af brancher. Hvis rekrutteringsudfordringerne skal adresseres politisk, er det derfor afgørende, at den tager afsæt i den enkelte branches udfordringer.

Manglen på kvalificeret arbejdskraft var også afsæt for vores arbejde for at få nedsat et nationalt kompetenceråd, som skal skabe et uafhængigt vidensgrundlag at udarbejde uddannelses- og arbejdsmarkedspolitik på. Kompetencerådet blev i 2024 skrevet ind i aftaleteksten om kandidatreformen, og i 2025 havde DEA foretræde for Uddannelses- og Forskningsudvalget om vigtigheden af, at man politisk fortsat forfølger arbejdet med at nedsætte kompetencerådet.

Endelig har DEA også sat udveksling på dagsordenen med analysen Udveksling i tilbagegang. Analysen viste, at arbejdsgiverne belønner udveksling med både bedre løn og jobmuligheder – men den pegede også på, at det er et område præget af social skævhed. Således er antallet af danske studerende, der tager på udveksling historisk lavt, og det er især børn af akademikere, der tager på udveksling. Analysen blev præsenteret som fagligt vidensgrundlag og afsæt for en konference om udveksling og internationalisering i uddannelsessystemet, afholdt af DJØF, EDU og Danes Worldwide, med deltagelse af blandt andre uddannelses- og forskningsminister Christina Egelund.

TEMATISK PROGRAM: FORSKNING RETTET MOD SAMFUNDETS UDFORDRINGER

Med programmet ønsker DEA at undersøge, hvordan forskningen bidrager til at løse samfundets store udfordringer.

I det forgangne år rettede vi blikket ud i verden for at kortlægge, hvordan nye geopolitiske forskydninger tager sig ud i forskningsverdenen. Med rapporten "Forskning i frie og ikke-frie samfund" blev det klart, at forskningslandskabet er forandret - forstået på den måde, at ikke-frie samfund på flere områder nu dominerer forskningsfelter. Det skaber dilemmaer for os i Danmark, der nu skal navigere i et sikkerheds- og forskningspolitisk i krydsfelt.

2025 var også året, hvor vi satte prioriteringerne i vores offentlige forskningsbudgetter i globalt perspektiv. I analysen "Politiske prioriteringer i offentlige forskningsbudgetter" kortlagde vi, hvordan Danmark har prioriteret forskellige forskningsområder over tid og i relation til lande, vi sammenligner os med. Med analysen kunne politiske beslutningstagere sætte deres prioriteringer i en kontekst, der ikke tidligere har været tilgængelig.

Ph.d.ers arbejdsmarked er også en dagsorden, vi har fulgt tæt i året, der er gået. I 2025 var det ph.d.ers ansættelser i kommunerne – eller mangel på samme, vi satte under loop. Ugebrevet Mandag Morgen behandlede analysen og satte blandt andet fokus på det oversete potentiale, der ligger i at få oversat den nyeste viden om, hvad der virker i den borgernære velfærd til praksis.

PÅ HØJDE MED DE BEDSTE

Danmark investerer relativt lidt i videregående uddannelse ift. sammenlignelige lande som Holland, Sverige og Norge. Det stiller krav til, at vi som en lille vidensnation får mest muligt ud af de ressourcer, vi har - ellers risikerer vi at sakke bagud i den globale konkurrence om talent og viden.

Derfor har DEA med en bevilling fra Novo Nordisk Fonden over tre år undersøgt, hvad der driver uddannelseskvaliteten på de danske universitetsuddannelser

I 2025 har vi undersøgt fordelingen af de fagligt stærkeste studerende. Her fandt vi, at de fagligt stærkeste studerende i høj grad samler sig på få uddannelser i København og Aarhus. Det rejser spørgsmålet om, hvorvidt talentmassen udnyttes optimalt på tværs af uddannelser og institutioner.

Vi har også sammenlignet kvaliteten på danske universiteter med kvaliteten på universiteter i andre europæiske lande – blandt andet ved at se på, hvordan hhv. studerende og undervisere oplever uddannelseskvaliteten. Her kunne vi konkludere, at undervisere og studerende oplever, at kvaliteten på danske universitetsuddannelser er høj – men at der er plads til forbedring, fx når det handler om feedbackkultur.

Programmet blev afsluttet ved udgangen af 2025 med en vidensalon. Gennem oplæg, panelsamtaler og debatter med rektorer og ordførere kunne vi konstatere, at kvalitet i universitetsuddannelserne er afgørende for, at vi som en lille vidensnation kan udklække kandidater, som er på højde med de bedste i verden. Men vi har fortsat har en opgave i at komme tættere på, hvordan god kvalitet kommer til udtryk.

FÆLLES OM BØRNENE

Dagtilbudskvaliteten er mange steder i Danmark ikke høj nok. Det har to nationale kvalitetsmålinger fra EVA og VIVE fra hhv. 2023 og 2025 understreget.

DEA har med projektet Fælles om Børnene undersøgt forskellige veje til at styrke kvaliteten i danske dagtilbud. Projektets tre faser har fokuseret på hhv. udfordringer, udviklingsmuligheder og udviklingsveje.

I første fase blev der gennemført en spørgeskemaundersøgelse samt interview blandt forskellige aktørgrupper på daginstitutionsområdet, som resulterede i rapporten

Udfordringsbilledet på daginstitutionsområdet. Analysen understregede, at udfordringerne opleves forskelligt blandt aktørerne, men at der bl.a. er enighed om, at det pædagogiske arbejde mangler anerkendelse og værdisætning i samfundet.

Anden fase resulterede i analysen Udviklingsbilledet på daginstitutionsområdet. Her var der bred enighed om, at tiltag, der handler om en bedre normering, højere pædagogandele og udvikling af det faglige miljø i institutionerne, kan have positiv indflydelse på kvaliteten.

I tredje og sidste fase af projektet, som offentliggøres i slutningen af februar 2026, sætter DEA fokus på, hvordan vi styrker den faglige refleksionskultur i daginstitutionerne.

Tilsammen tegner resultaterne i Fælles om Børnene et billede af, at en fælles dialog blandt centrale aktører i og omkring daginstitutionerne med afsæt i viden om perspektiver på udfordringer og udviklingsmuligheder, er vigtig for at skabe langsigtede løsninger.

KVALITET I ERHVERVSUDDANNELSERNE

I maj 2025 løftede regeringen sløret for sine planer ”en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne”. Her får uddannelserne bl.a. et permanenttakstløft til selv at vurdere, hvor der er mest brug for at øge kvaliteten. Der findes dog ingen eksplicit definition af, hvad kvalitet egentlig er på erhvervsuddannelsesområdet - og dermed hvordan den kan øges.

Derfor har vi i DEA udviklet en kvalitetsmodel, der giver et billede af, hvad kvalitet på erhvervsuddannelser er, og hvordan kvalitetsarbejde tager sig ud på erhvervsuddannelserne. Arbejdet med udviklingen af kvalitetsmodellen resulterede i rapporten Kvalitet og nøgleudfordringer på erhvervsuddannelserne som blev finansieret af Novo Nordisk Fonden.

DEA er desuden en del af Center for Viden om Erhvervsuddannelser (CEVEU), som bedriver forskning i og med erhvervsuddannelserne. Også i det regi har DEA arbejdet med kvalitetsdagsordenen.

I DEA har vi tidligere undersøgt, hvordan lærlingene oplever kvaliteten af deres læreplads, og i 2025 afdækkede vi arbejdsgivernes oplevelser med at være læreplads. I december udgav vi således fire analyser om ”Kvalitet på lærepladser fra arbejdsgiverens perspektiv”. De viste, at lærepladserne mener, at det vil styrke kvaliteten af oplæringen, hvis lærlingene er bedre forberedte på oplæringsforløbet, og at kommunikationen med skolerne styrkes.

AKTUELLE POLITISKE DAGSORDENER 2025

Det er en afgørende del af DEAs formål at undersøge og efterprøve emner, som er til debat på vores områder - fra dagtilbud, over skole og uddannelse til forskning.

I det forgangne år har vi blandt andet stillet skarpt på, at flere unge tager flere sabbatår. Med analysen "Sabbatårs betydning for unges fremtid" kunne vi bringe et nyt perspektiv ind i debatten. Nemlig, at flere end tre sabbatår øger sandsynligheden for, at man ikke kommer i gang med en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Optaget på landets universiteter blev i 2025 for første gang påvirket af kandidatreformens sektordimensionering. Analysen "Hvem sidder på universitetets stole i fremtiden?" fik stor medieomtale ved årets søge- og optaget i juli 2025, da vi på baggrund af den kunne sige, at sektordimensioneringen formentlig ikke vil indfri det politiske mål: At flytte studerende fra universitetet over på de fire store professionsbacheloruddannelser. Analysen pegede desuden på, at sektordimensionering særligt vil afskære unge med forældre uden akademisk uddannelse fra universiteterne i fremtiden.

Til DEAs årsdag satte vi fokus på folkeskolen, som også har været genstand for stor debat i 2025. I årsdagsanalysen "Folkeskolen som social smeltedigel" undersøgte vi, om folkeskolen er blevet mere socialt opdelt. Analysen viste, at der har været en lille stigning i opdelingen af elever i folkeskolen baseret på forældrenes uddannelsesniveau, og at den stigende opdeling kan skyldes, at akademikerforældre fravælger socialt blandede folkeskoler. En opdelt folkeskole går særligt udover de fagligt svageste, da netop disse børn har gavn af at gå i skole flere fagligt stærke klassekammerater.

OVERSIGT OVER UDGIVELSER I 2025

1. [Kvalitet og tilsyn](#)
2. [Fra timer til kvalitet på bachelor- og kandidatuddannelserne](#)
3. [Fra timer til kvalitet på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne](#)
4. [Kvindelige professorer i Europa](#)
5. [Kønsopdeling på det danske arbejdsmarked i et Europæisk perspektiv](#)
6. [Udviklingsbilledet på daginstitutionsområdet](#)
7. [Tænk tanken DEAs antologi om Uddannelsesglæde](#)
8. [Større frafald blandt minoriteten på kønsskæve uddannelser](#)
9. [Forskning i frie og ikke-frie samfund](#)
10. [Drenge karakterer bliver løftet mest i de store byer](#)
11. [Skolernes løfteevne i de små klasser](#)
12. [Stor variation i censorindberetninger](#)
13. [DEAs årsdagsanalyse 2025: Folkeskolen som social smeltedigel](#)
14. [Ni ud af ti har behov for kompetenceudvikling](#)
15. [Voksenlærlingeordningen udskyder elevers start på EUD](#)
16. [Hvem sidder på universitetets stole i fremtiden?](#)
17. [Forgæves rekrutteringer præger hele arbejdsmarkedet - årsagerne er vidt forskellige](#)
18. [Sabbatårs betydning for unges fremtid](#)
19. [Forskellige forudsætninger for trivsel i gymnasiet](#)
20. [Kvalitet og nøgleudfordringer på erhvervsuddannelserne](#)
21. [Hver tiende pige består ikke matematik i 9. klasse](#)
22. [Politiske prioriteringer i de offentlige forskningsbudgetter](#)
23. [Udveksling i tilbagegang](#)
24. [Et fåtal af ph.d.-uddannede arbejder i kommunerne](#)
25. [Karakteristika ved studerende fra hf-enkeltfag](#)
26. [Trivselsudfordringerne er ikke danske](#)
27. [Underviseres vurdering af danske og udenlandske universiteter](#)
28. [Studerendes vurdering af danske og udenlandske universiteter](#)
29. [Ledere vil udvikle medarbejdere – men virksomheder mangler ofte strategi og budget](#)
30. [De fagligt stærke studerende vælger få uddannelser](#)
31. [Kvalitet på lærepladsen - fra arbejdsgivernes perspektiv](#)

MEDARBEJDERE I TÆNKETANKEN DEA 2025

**Agathe Svarre
Engell**
Økonom

**Amalie Schiøtt
Lauridsen**
Projektassistent

Anne Fløe
Chef for politik og
analyse

**Anton Kock
Berthelsen**
Projektassistent

**Cecilie Zacher-
Gremaud**
Seniorkonsulent

**Ditte
Asping**
Projektassistent

**Emilie
Kastrup**
Projektassistent

**Emma
Wæge**
Seniorkonsulent

**Frederikke
Lauridsen**
Projektassistent

**Helle Marie
Stoltenborg**
Seniorkonsulent

**Jeppe
Konstantin
Bakdal**
Projektassistent

**Jon Østergaard
Eilenberg**
Seniorkonsulent,
ph.d.

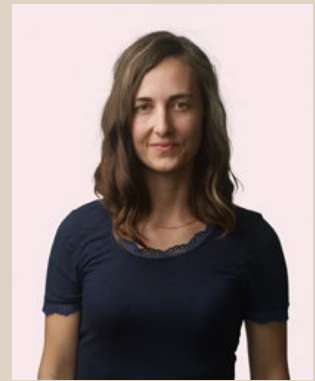
Jonathan Salka
Konsulent

Josefine Kjær
(på barsel)
Seniorøkonom

Karina Ransby
Sekretariatschef

Katja Helena Jensen
Seniorøkonom,
ph.d.

Katrine Ejning
Presse- og
kommunikations-
chef

Julie Karnøe Tranholm-Mikkelsen
Seniorkonsulent

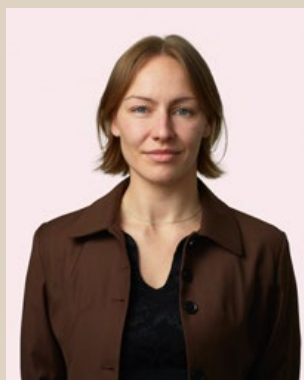
Kristian Thor Jakobsen
Cheføkonom og
vicedirektør, ph.d.

Lasse Nielsen
Seniorøkonom

Lasse Rask Jensen
Projektassistent

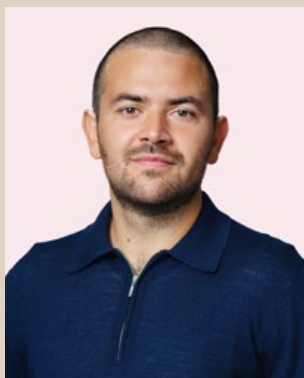
Laura Skousgaard Jørgensen
Konsulent

Lena Lindbjerg Sperling
Fagchef, ph.d.

Lise Bendix Lanng
Seniorkonsulent

Lukas Hidan
Seniorøkonom

**Mads Fjord
Jørgensen**
Fagchef

**Marie Rotvig
Erichsen**
Projektassistent

Michala Jordy
Sekretariats-
konsulent

**Nikolaj
Helm-Petersen**
Seniorkonsulent

**Oscar Dreyer
Weede**
Projektassistent

**Sidsel Fuglsang
(på barsel)**
Chef for relationer
og partnerskaber

**Signe H.
Falkencrone
(på barsel)**
Seniorøkonom

Signe Koch
Seniorøkonom

**Silja Christiane
Madsen**
Projektassistent

**Stina Vrang
Elias**
Adm. direktør

**Stine Bagger
Vium**
Seniorkonsulent

**Tobias
Høygaard
Lindeberg**
Underdirektør,
ph.d.

MEDLEMMER AF TÆNKETANKEN DEAS FAGLIGE BOARD

**Anita Lindquist
Henriksen**

Rektor på KVUC

Camilla Niebuhr

Børne- og
kulturdirektør, Rødovre
Kommune

**Gitte Sommer Har-
rits**

Rektor, VIA (fotograf:
Lars Aarø)

**Henrik Jørgen
Andersen**

Bestyrelsesmedlem,
Innovationsfonden

**Jakob Hald
(formand)**

Direktør, Konkurrence-
og Forbrugerstyrelsen

**Lotte Hjortlund
Andersen**

CHRO / HR Direktør hos
Coop Danmark

Niels Ploug

Senior Analytiker, Tæn-
ketanken WELA - Wellbe-
ing Economy Laboratory

**David Dreyer
Lassen**

Rektor, Københavns
Universitet

Thomas Hyldal

Rektor, Gefion
Gymnasium

TÆNKETANKEN DEAS FINANSIERING

Tænketanken DEA er en non-profit organisation og reinvesterer et eventuelt økonomisk overskud i nye analyser, projekter, arrangementer m.v.

Hovedparten af Tænketanken DEAs finansiering kommer fra DSEB i form af et basisbidrag samt midler til projektspecifikke aktiviteter. Dertil kommer bidrag fra DEAs partnere, som støtter DEA gennem et årligt medlemsbidrag.

DEA søger jævnligt om finansiering af specifikke projekter eksternt, hos f.eks. fonde, for at kunne forfølge bestemte projekter. Det vil altid fremgå af DEAs rapporter, hvis de er medfinansieret af andre end DSEB og DEAs partnere. DEA er altid ansvarlig for projekternes metodevalg, resultater og kvalitet uanset finansieringskilde.

Det er ikke muligt at rekvirere analyser hos Tænketanken DEA, men både partnere og interessenter er altid velkomne til at bidrage med idéer til analyser. Det er i sidste ende Tænketanken DEA, som i samråd med bestyrelse og fagligt board bestemmer, hvilke analyser og undersøgelser vi udarbejder.

DEAs økonomi består af således af fire finansieringskilder og så i 2025 således ud:

- **Basisbidrag fra DSEB på 8,5 mio. Kr.**
- **Partnerbidrag (medlemskontingenter) på knap 2,0 mio kr.**
- **Projektmidler fra DSEB 7,2 mio kr.**
- **Eksternt finansierede projekter på 6,0 mio. kr.**

Ved udgangen af 2025 havde DEA 22 fastansatte medarbejdere og 9 projektassistenter (studentermehjælpere).

2025

Fiolstræde 44, 1171 København K
dea@dea.nu
www.dea.nu

DEA